

UCHWAŁA Nr 10/III/2018
Rady Gminy Grudusk
z dnia 21 grudnia 2018 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019 w
Gminie Grudusk**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2018 r., poz.994 z późn.zm.), art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2018 r., poz.2137), art. 10 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2018 r., poz.1030 z późn.zm.), art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1390) w związku z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 r., poz.1508 z późn.zm.) - Rada Gminy uchwała, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Grudusk na 2019 rok w Gminie Grudusk, stanowiący załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok w Gminie Grudusk, zwany dalej Programem, stanowi część Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2017-2019.

§ 3.

Realizację zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok w Gminie Grudusk powierza się Wójtowi Gminy Grudusk.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
mgr inż. Michał Zakrzewski

Załącznik
do Uchwały 10/III/2018
Rady Gminy w Grudusku
z dnia 21 grudnia 2018 r

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2019
W GMINIE GRUDUSK.**

Rozdział I

Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 rok, zwany dalej Programem, określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r., poz.2137) i art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r., poz.1030 ze zm.).

Polityka rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Gminy Grudusk prowadzona jest zgodnie z kierunkami określonymi w niniejszym programie stanowiącym rozwinięcie i kontynuację działań z zakresu profilaktyki uzależnień prowadzonych w latach poprzednich.

Polski model rozwiązywania problemów alkoholowych zakłada, iż większość kompetencji i zadań jest zlokalizowanych na poziomie gminy, która na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi uzyskała kompetencje do rozwiązywania tych problemów. To właśnie gmina ma przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności, aby zapobiegać i minimalizować skutki alkoholizmu i narkomanii. Program ma minimalizować skutki alkoholizmu, narkomanii, nikotynizmu, a także zapobiegać, edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacją trudną, konfliktową. Uczyc jak skutecznie bez używek rozładować napięcie i rodzącą się agresję. Wspierać młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, aby nie było potrzebne „podpieranie się” substancjami uzależniającymi. Uczyc umiejętności mówienia „nie” w sytuacjach, gdy młody człowiek jest poddany presji otoczenia.

Zadania i sposób ich realizacji określone w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w 2019 roku dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych form pracy i wykonania w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe oraz ewentualną pomoc merytoryczną i materialną ze strony podmiotów zewnętrznych – instytucji i osób fizycznych. Jak wiadomo profilaktyka to zapobieganie występowaniu niepożądanych stanów rzeczy. Jest jednym ze sposobów reagowania na różne zjawiska społeczne, które są oceniane jako szkodliwe i niepożądane. Dlatego uznano, że podstawą działań w naszej gminie jest jeden program, a planowane przez nas zadania będą miały charakter profilaktyki zintegrowanej. W związku z tym działania podejmowane przez gminę na rzecz ograniczenia szkód są skierowane do wszystkich mieszkańców.

Program działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie został opracowany na podstawie niżej wymienionych aktów prawnych:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz.2137)
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz.1030 z późn. zm),
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz.1508 z późn. zm.)
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390).
5. Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2016-2020 /Załącznik nr 1 do uchwały 723/152/2016 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 17 maja 2016r./.

Rozdział II

Diagnoza stanu problemów uzależnień na terenie gminy Grudusk

W planowaniu i prowadzeniu działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z uzależnieniami ważne jest rozpoznawanie skali problemów na terenie gminy, wzorów zachowań, struktury spożycia oraz zaburzeń życia społecznego i rodzinnego wywołanych nimi. Skala zjawiska uzależnienia od alkoholu na terenie gminy jest jednak trudna do precyzyjnego określenia, a poziom spożycia alkoholu, jak i rozpowszechnienie szkodliwych następstw picia, są różne w zależności od środowiska.

Z danych ewidencji ludności (stan na 30.11.2018 r.) wynika, że w gminę Grudusk zamieszkuje 3708 osób, w tym 1856 kobiet. Dzieci i młodzież do 18 roku życia - 727.

W Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowanych jest 136 osób bezrobotnych, w tym 83 kobiety. Zasiłek dla bezrobotnych pobiera 31 osób, bez prawa do zasiłku jest 105 osób (stan na 30.10.2018 r.). Bezrobocie jako najważniejszy problem społeczny w swych konsekwencjach niesie za sobą szereg negatywnych skutków rozszerzających się na inne płaszczyzny życia ludzkiego. Należą do nich nie tylko spadek stopy życiowej, ale również takie zjawiska jak: poczucie bezradności, brak motywacji do kolejnych poszukiwań pracy, niskie poczucie własnej wartości, depresje. Wszystkie te negatywne konsekwencje wpływają niewątpliwie na sferę emocji i przyczyniają się do częstego sięgania po alkohol celem rozładowania negatywnych napięć, co niesie za sobą problemy uzależnień.

Zasoby lokalne gminy

W Gminie Grudusk funkcjonują: Punkt Przedszkolny /2 grupy/, do którego uczęszcza 49 dzieci; Oddział Przedszkolny do którego uczęszcza 27 dzieci; 2 Szkoły Podstawowe, w których uczy się 298 dzieci / w Grudusku 230 dzieci i w Humięcinie 68 dzieci/ i Oddział Gimnazjalny, w którym uczy się 35 uczniów.

Szkoły prowadzą zajęcia pozalekcyjne:

- zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów – chór szkolny; koło plastyczne; koło historyczne; koło biologiczne; koło redakcyjne/ gazetka szkolna/zajęcia sportowe sks.
- zajęcia specjalistyczne: korekcyjno-kompensacyjne; zajęcia logopedyczne; terapię pedagogiczną
- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze: z języka polskiego; fizyki; matematyki; chemii; przyrody i języka angielskiego.

Działa również Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, zatrudniający 2 pracowników socjalnych, którzy prowadzą systematyczną pracę socjalną szczególnie z osobami i rodzinami, w których występują problemy z alkoholem i przemocą domową. Dane ze sprawozdań za 2017 rok wskazują, że 3 rodziny, w których żyje 4 osoby objętych było różnymi formami pomocy z powodu alkoholizmu.

Przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej powołany jest Zespół Interdyscyplinarny. Od stycznia 2018 r. do 30.11.2018 r. realizowano procedurę „Niebieskiej Karty” w 2 rodzinach.

Na terenie gminy działa również Gminny Ośrodek Kultury, który realizuje zadania w dziedzinie wychowania, edukacji i upowszechniania kultury.

Pozostałe zasoby środowiska:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „SALUS” w Grudusku,
- Komenda Powiatowa Policji w Ciechanowie,
- Sąd Rejonowy w Ciechanowie – Wydział III Rodzinny i Nieletnich,
- Poradnia Uzależnień w Ciechanowie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie.
- Biblioteka Publiczna i Szkolna

Dostępność alkoholu:(dane na 31.11.2018r.)

Na terenie gminy zlokalizowanych jest 10 punktów sprzedaży alkoholu w tym 9 w sklepach ogólnospożywczych ze stoiskiem monopolowym oraz 1 punkt gastronomiczny. W 5 sklepach prowadzona jest sprzedaż pełnego asortymentu alkoholu (wódki, wina, piwa), w 1 sklepie prowadzone jest sprzedaż alkoholu do 4,5% (piwa), a 3 sklepy prowadzą sprzedaż alkoholu od 4,5 % do 18% (piwa i wina). W punkcie gastronomicznym prowadzona jest sprzedaż piwa i wódki.

Z danych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wynika że populacje osób, w których występują różne kategorie problemów alkoholowych- dane szacunkowe, przedstawiają się przekładając na naszą gminę w następujący sposób:

- ok. 2% całej populacji jest uzależniona od alkoholu. Na 3708 mieszkańców naszej gminy jest ok. 74 osób uzależnionych;
- około 5-7% całej populacji to osoby pijące szkodliwie, nie uzależnione od alkoholu tj. od 185do 259 osób;
- około 4% to dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (rodzice, współmałżonkowie) tj. około 148 osób;
- 4 % całej populacji to dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików, to około 148 dzieci.

Dane ze sprawozdań GKRPA za 2017 rok

Przez cały rok działała grupa AA „Oaza”. Udział w grupie jest dobrowolny i rotacyjny. Konsultant Punktu udzielił poza grupą AA 18 porad . Wszczęto procedurę do podjęcia leczenia dla 7 osób. W 4 przypadkach konsultant kontaktował się z potrzebującymi w ich miejscu zamieszkania.

Od stycznia 2016 r. zatrudniony jest w Punkcie Konsultacyjnym Psycholog. Pełni dyżury w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Grudusku w każdy pierwszy piątek miesiąca w godz. 11⁰⁰ - 14⁰⁰.

Zakres działań obejmował pomoc terapeutyczną, mediacyjną konsultacyjną oraz diagnostyczną. Z pomocy Psychologa skorzystało 38 osób / dorośli i dzieci /.

Badania ankietowe

Ostatnie badania ankietowe przeprowadzone były w marcu 2015 r. roku wśród uczniów Gimnazjum w Grudusku dotyczące używania substancji psychoaktywnych, oraz wiedzy na temat uzależnień. Badaniami objęto 111 uczniów, 54 dziewczęta i 57 chłopców w wieku od 14 do 16 lat.

Problemami uzależnień młodzieży szkolnej nazwiemy całokształt szkód związanych z używaniem przez osoby nieletnie legalnych i nielegalnych środków odurzających i substancji psychotropowych, jakie występują u osób je używających, członków ich rodzin oraz całego społeczeństwa, wymagających działań, które mają na celu zmniejszenie rozmiarów lub eliminację tego zjawiska.

Z 54 badanych dziewcząt 30 spróbowało już papierosów, alkoholu, narkotyków oraz dopalaczy. 15 paliło papierosy; 30 piło alkohol; 5 używało narkotyków i 4 używało dopalaczy.

Z 57 badanych chłopców 37 spróbowało już papierosów, alkoholu, narkotyków oraz dopalaczy. 22 paliło papierosy; 33 piło alkohol; 11 używało narkotyków i 6 używało dopalaczy.

Ponad połowa ankietowanych, która spróbowała środków uzależniających nadal używa ich w większości okazjonalnie.

Głównym powodem sięgnięcia po środki uzależniające było: namowa znajomych 16 uczniów; eksperymentowanie 25 uczniów; zapomnienie o problemach 4 uczniów i chęć dobrej zabawy 6 uczniów.

Po raz pierwszy ankietowani próbowali środki uzależniające w: domu 7; szkole 7; na podwórku, ulicy 13; u znajomych 56.

Na podstawie zebranych i przeanalizowanych danych zauważono, że młodzież ma dostateczną wiedzę na temat używania środków uzależniających i związanych z używaniem skutków zdrowotnych i społecznych. Wiedza czerpana jest od rodziców 48 uczniów, z internetu 48 uczniów, ze szkoły 48 uczniów, od znajomych 35 uczniów i nie posiada wiedzy 5 uczniów. Ankietowani uznali, że uzależnienie od substancji psychoaktywnych jest poważnym problemem społecznym.

Wśród ankietowanych najbardziej rozpowszechnione jest palenie papierosów picie alkoholu część przyznaje się do tego, że używa narkotyków. Jednak dużo ankietowanych nie pali papierosów, nie upija się, a także nie używa narkotyków.

W zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii wśród młodzieży podejmowane są przez Gminę działania profilaktyczne, które mają na celu promowanie trzeźwego stylu życia, nabywanie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach, odmawiania picia, podwyższenia poczucia własnej wartości. Dzieci i młodzież posiadające takie umiejętności nie będą miały potrzeby sięgania po różnego rodzaju używki.

Rozdział III

Cel Programu

Celem głównym Programu jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, zmniejszenie rozmiarów i natężenia tych, które aktualnie występują oraz rozwijanie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi.

Cele szczegółowe:

1. Profilaktyka kierowana w do dzieci i młodzieży.
2. Budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób nadużywających alkohol (w szczególności przeciwdziałania przemocy w rodzinie).
3. Objęcie pomocą osób uzależnionych od alkoholu.

4. Zmniejszenie poczucia bezradności w poszukiwaniu pomocy.
5. Zwiększenie skali działalności informacyjnej.

Rozdział IV

Realizatorzy

Rozwiązywanie problemów alkoholowych wymaga współdziałania szeregu instytucji. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest ciałem inicjującym i nadzorującym wykonanie gminnego Programu współpracując na terenie gminy z istniejącymi instytucjami, które w ramach określonych prawnie i z racji wykonywanej pracy zajmują się problematyką alkoholową są to:

1. Punkt Informacyjno-Konsultacyjny działający dla potrzeb Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
3. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „SALUS”
4. Zespół Placówek Oświatowych
5. Gminny Ośrodek Kultury
6. Komenda Powiatowa Policji w Ciechanowie
7. Sąd Rejonowy w Ciechanowie
8. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie

Rozdział V

Źródła i zasady finansowania zadań w ramach Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zasady ogólne

1. Wydatki związane z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii finansowane będą ze środków uzyskanych z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. Środki te są ściśle powiązane z finansowaniem założeń gminnego programu i nie można ich wykorzystywać na inne zadania niemające z nim merytorycznego związku.
2. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Członkowie Komisji otrzymują 15% minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników za każde posiedzenie na podstawie listy obecności.

Rozdział VI

Określenie zadań, działań i preliminarz wydatków na realizację programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Lp.	Nazwa zadania	Działania do realizacji	Miejsce realizacji	Termin realizacji	Odpow. za realiz.	Koszt zadań
1.	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób i rodzin z problemem alkoholowym	1/Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego 2/ Dyżury psychologa (3 godz. w miesiącu)	Gabinet w nowej części budynku po Ośrodku Zdrowia Pomieszczenie GOPS	Rok 2019	Wójt Gminy	11 000 5 000
2.	Udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	1. Udział osób uzależnionych i współuzależnionych oraz członków ich rodzin w „Rekolekcjach w ciszy” 2. Wyjazd integracyjny na spotkania trzeźwościowe dla osób i rodzin z problemem uzależnień	Ośrodek Apostolstwa Trzeźwości w Zakrocymiu Miejsce wyjazdu do uzgodnienia z grupą	Styczeń 2019 Maj Czerwiec 2019	Wójt Gminy	1 000 1 000
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży	1. Działania profilaktyczne z okazji „Dnia zdrowia” i „Dnia Profilaktyki” / konkursy /	Szkoła Podstawowa Grudusk	Rok szkolny	Wójt Gminy	1 200
4.	Kierowanie osób z problemem alkoholowym na badanie przez lekarza biegłego	Wnioskowanie do Sądu Rodzinnego o wydanie orzeczenia o formie leczenia osoby uzależnionej	Gminna Komisja	Rok 2019	Wójt Gminy	500
5.	Wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Posiedzenia Członków Gminnej Komisji	Urząd Gminy	Według potrzeb	Wójt Gminy	3 894
6.	Szkolenia i konferencje z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	Systematyczne podnoszenie umiejętności i kwalifikacji członków GKRPA	Gminna Komisja	Według potrzeb	Wójt Gminy	500
RAZEM						24 094

Określenie zadań, działań i preliminarz wydatków na realizację programu profilaktyki i rozwiązywania problemów narkomanii.

Lp .	Nazwa zadania	Działania	Miejsce realizacji	Termin realizacji	Odpowiedzialny za realizację	Koszt realizacji
1.	Prowadzenie profilaktycznego działania informacyjnego i edukacyjnego szczególnie dla dzieci i młodzieży	Realizacja Programu Profilaktyczno-Edukacyjnego „Przeciwdziałania narkomanii”	Gimnazjum Publiczne	Rok szkolny	Wójt Gminy	500

**Rozdział VII
Sprawozdawczość**

Sprawozdanie z wykonania Programu przedłożone zostanie Radzie Gminy Grudusk w terminie do 31 marca następnego roku, którego sprawozdanie dotyczy.

**Rozdział VIII
Monitoring i ewaluacja**

Monitoring Programu prowadzony będzie na podstawie:

- pozyskiwania danych od kluczowych realizatorów. Dane zebrane w trakcie procesu monitorowania będą analizowane i wykorzystywane do przygotowywania i opracowania wymaganych okresowych i rocznych sprawozdań dla Rady Gminy i zewnętrznych podmiotów, w tym dla Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- wymiany informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę związaną z przeciwdziałaniem alkoholizmowi na terenie gminy,
- gromadzenia i analizy danych na temat problemu alkoholowego w gminie oraz porównywanie ich z danymi krajowymi,
- prowadzenia działań mających na celu ocenę rodzaju i stopnia zagrożenia uzależnieniem od alkoholu a także monitorujących skuteczność realizowanych programów profilaktycznych i terapeutycznych